

AAT-001-001284-N

Seat No. _____

B. A. (CBCS) (Sem. II) Examination

April / May – 2016

Political Science : Paper - IV

(Elective - I)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001284-N

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : તમામ પ્રશ્નોના ઉત્તર મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના છે.

1 MCQ :

20

(1) કઈ શાસનપદ્ધતિ વધુ ખર્ચાળ છે ?

(A) એકતંત્રી

(B) સમવાયતંત્રી

(C) રાષ્ટ્રતંત્ર

(D) સમૂહતંત્ર

(2) ઝડપી નિર્ણય લેવાય છે અને ઝડપથી અમલ થાય છે.

(A) સમવાયતંત્ર

(B) રાષ્ટ્રતંત્ર

(C) એકતંત્રી

(D) તમામ

(3) એકતંત્રી સરકારમાં સત્તાનું _____ હોય છે.

(A) વિકેન્દ્રીકરણ

(B) બહુકેન્દ્રીકરણ

(C) કેન્દ્રીકરણ

(D) એકપણ નહીં

(4) કયા દેશનો નાગરિક બેવડી નાગરિકતા ધરાવે છે ?

(A) જાપાન

(B) અમેરિકા

(C) ભારત

(D) પાકિસ્તાન

- (5) લોકશાહી વ્યવસ્થામાં કેન્દ્રસ્થાને કોણ હોય છે ?
- (A) ધારાસભા (B) કારોબારી
- (C) લોકો (D) ન્યાયતંત્ર
- (6) લોકશાહીના અગત્યના સિદ્ધાંતોની સંખ્યા કેટલી છે ?
- (A) ત્રણ (B) ચાર
- (C) સાત (D) છ
- (7) _____ લોકશાહીની સફળતા માટેની શરત છે.
- (A) રાજકીય જાગૃતિ (B) ચૂંટણી લડવાની તૈયારી
- (C) હિંસક પ્રતિકાર (D) સારી સરકાર
- (8) સરમુખત્યારશાહી શેને પ્રાધાન્ય આપે છે ?
- (A) સલામતી (B) શાંતિ
- (C) લોકમત (D) હિંસા
- (9) નીચેનામાંથી સરમુખત્યારશાહીના ગુણ કયા છે ?
- (A) ઝડપી નિર્ણય (B) ઝડપી અમલવાદી
- (C) એકતા (D) તમામ
- (10) નગરપાલિકાના વહીવટી વડા કોણ હોય છે ?
- (A) ચીફ ઓફિસર (B) પ્રમુખ
- (C) સેક્રેટરી (D) કલેક્ટર
- (11) જિલ્લા પંચાયતના મુખ્ય પદાધિકારી કોણ હોય છે ?
- (A) ડી.ડી.ઓ. (B) જિલ્લા પંચાયત પ્રમુખ
- (C) સેક્રેટરી (D) કલેક્ટર

(12) લોકશાહીની તાલીમશાળા કઈ છે ?

(A) ધારાસભા	(B) સ્થાનિક સરકાર
(C) લોકસભા	(D) પાર્લામેન્ટ

(13) મેયરની મુદત કેટલી હોય છે ?

(A) પાંચ વર્ષ	(B) સાડા ત્રણ વર્ષ
(C) અઢી વર્ષ	(D) એક પણ નહીં

(14) રાજકીય પક્ષોમાં મુખ્ય નાણાકીય સ્રોત કયો હોય છે ?

(A) સભ્ય ફી	(B) પાર્ટી ફંડ
(C) અનુદાન	(D) નફો

(15) રાજકીય પક્ષની વ્યાખ્યા આપનાર પ્રથમ આધુનિક રાજપુરુષ કોણ હતા ?

(A) હેગલ	(B) લીકોક
(C) હેનરી	(D) એડમન્ડ બર્ક

(16) રાજકીય પક્ષો લોકમત ઘડતર માટે શેનો ઉપયોગ કરે છે ?

(A) જાહેરસભા	(B) અખબાર
(C) રેલી	(D) તમામ

(17) કઈ સરકારને લોકમત દ્વારા ચાલતી સરકાર તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?

(A) સરમુખત્યારશાહી	(B) રાજાશાહી
(C) લોકશાહી	(D) એક પણ નહીં

(18) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘની સત્તાવાર ભાષા કેટલી છે ?

(A) પાંચ	(B) ચાર
(C) છ	(D) આઠ

(19) સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના પ્રથમ મહામંત્રી કયા દેશના હતાં ?

- (A) અમેરિકા (B) નોર્વે
(C) સ્વીડન (D) ચીન

(20) નીચેનામાંથી કઈ સંસ્થા આરોગ્યવિષયક પ્રવૃત્તિ સાથે જોડાયેલી છે ?

- (A) આઈ. એલ. ઓ. (B) આઈ. એમ. એફ
(C) ડબલ્યૂ. એચ. ઓ. (D) આઈ. બી. આર. ડી

2 એકતંત્રી સરકારના લક્ષણો જણાવી તેના ફાયદા-ગેરફાયદાની ચર્ચા કરો. 10

અથવા

2 સમવાયના મુખ્ય લક્ષણોની સમીક્ષા કરો. 10

3 સ્થાનિક સ્વરાજની સંસ્થા એટલે શું ? ગ્રામ પંચાયતના કાર્યો જણાવો. 10

અથવા

3 સરમુખત્યારશાહી એટલે શું ? તેના ગુણદોષ જણાવો. 10

4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 8

- (1) રાજકીય પક્ષના કાર્યો
(2) લોકશાહીના પ્રકારો

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 8

- (1) સલામતી સમિતિના કાર્યો
(2) રાજકીય પક્ષોના ગુણદોષ.

5 ટૂંકા ઉત્તરો લખો : (કોઈપણ બે) 14

- (1) લોકમતનું ઘડતર કરતાં પરિબળો જણાવો.
(2) લોકશાહીની સફળતા માટેની આવશ્યક શરતો દર્શાવો.
(3) યુનોના બિનરાજકીય અંગો વિશે લખો.
(4) કલ્યાણ રાજ્ય એટલે શું ?

ENGLISH VERSION

Instruction : Answer all questions in main Answer-book.

1 M.C.Q. :

20

- (1) Which Ruling system is more costly ?
(A) Unitary (B) Federation
(C) National Machinery (D) Confederation
- (2) The decisions are speedily taken and Implemented
(A) Federation (B) National Machinery
(C) Unitary (D) All of these
- (3) In Unitary government power is _____
(A) Decentralized (B) Multicentralized
(C) Centralized (D) None of these
- (4) Citizens of which country possess dual citizenship ?
(A) Japan (B) America
(C) India (D) Pakistan
- (5) Who is central point in democracy system ?
(A) Legislative Assembly (B) Executive
(C) People (D) Judiciary
- (6) How many are important principles of Democracy ?
(A) Three (B) Four
(C) Seven (D) Six
- (7) _____ is responsible for the success of democracy
(A) Political vigilance
(B) Willingness to take part in
(C) Violent protest
(D) Good government

- (8) Which element gets Priority by Dictatorship ?
(A) Security (B) Peace
(C) Public opinion (D) Violence
- (9) Which of the following are the features of Dictatorship ?
(A) Quick decision
(B) Quick Implementation
(C) Unity
(D) All of these
- (10) Who is the administrative head of the municipality ?
(A) Chief Officer (B) President
(C) Secretary (D) Collector
- (11) Who is the main office bearer of district panchayat ?
(A) D.D.O.
(B) President of District Panchayat
(C) Secretary
(D) Collector
- (12) Which is the training school of Democracy ?
(A) Legislative Assembly (B) Local government
(C) Lok Sabha (D) Parliament
- (13) How much is the term period of Mayor ?
(A) Five years (B) Three and half years
(C) Two and half years (D) None of these
- (14) What is the main financial resource of political parties ?
(A) Member fee (B) Party fund
(C) Grant (D) Profit

- (15) Who was the first Modern political analyser to give the definition of political party ?
- (A) Hegal (B) Leacock
(C) Henry (D) Edmond Bark
- (16) For formation of Public opinion which techniques was used by political parties ?
- (A) Public meeting (B) News paper
(C) Rally (D) All of these
- (17) Which government is known as a public opinion's government?
- (A) Dictatorship (B) Kingdom
(C) Democracy (D) None of these
- (18) How many are official languages of United Nations Organisation?
- (A) Five (B) Four
(C) Six (D) Eight
- (19) The first general secretary of United Nations Organisation belong to which country ?
- (A) America (B) Norway
(C) Sweedan (D) China
- (20) Which of the following institute is connected with Health oriented activities ?
- (A) ILO (B) IMF
(C) WHO (D) IBRD

2 State the features of unitary government and discuss its merits and demerits. **10**

OR

Review the features of Federation.

- 3** What is local self government ? State functions of Gram Panchayat. **10**

OR

What is Dictatorship ? State its merits and demetits.

4	(A) Write short notes : (any one)	8
	(1) Functions of Political party	
	(2) Types of Democracy.	
	(B) Write short notes : (any one)	8
	(1) Functions of Security Council	
	(2) Merits and demerits of political party.	
5	Write short answers : (any two)	14
	(1) State moulding element of public opinion.	
	(2) Mention the requisites for success of democracy.	
	(3) Write on the non political agencies of UNO.	
	(4) What is welfare state ?	